

Taloustohtori kertoo EU-maiden maataloustulokset

Arto Latukka ja Olli Rantala, MTT

MTT:n Taloustohtorin FADN-verkkopalveluissa voi vertailla helposti EU-jäsenmaiden maatalouden tuloksia. Palveluiden tilinpäätös- ja tunnuslukuraportit sekä tuotto-, kustannus- ja tukierittelyt kertovat yksityiskohtaisesti maatilojen taloudesta ja yrittäjien tuloista eri maissa. Vertailutiedoista on apua paitsi Suomen maatalouden kilpailukyvyn arvioinnissa myös oman yrityksen vahvuuksien ja heikkouksien tunnistamisessa.

Verkkopalveluita on kaksi. Niistä FADN Standard Results -palvelun tulokset perustuvat EU:n FADN-tietokantaan (Farm Accountancy Data Network). Se kuvaa vuosittain yli neljän miljoonan niin sanotun kaupallisen maatalon puutarhayrityksen tuloksia. Suomen tiedot saadaan kannattavuuskirjanpitoiloilta. FADN-tietokanta on ainoa maatalouden yritystason tilinpäätösaineisto, joka on kaikilta osin harmonisoitu ja josta lasketut tulokset ovat siten vertailukelpoisia eri maiden välillä.

FADN Advanced Results -palveluun MTT on laskenut kannattavuuden tunnusluvut EU-jäsenmaiden kaikille tilaryhmille ajanjaksolle 1989–2005.

Molemmat verkkopalvelut ovat nyt saatavissa englannin lisäksi myös suomeksi ja ruotsiksi. Palvelut ovat julkisia, eikä käyttäjätunnuksia tai salasanoja tarvita. Palveluihin pääsee MTT:n Taloustohtorista osoitteesta www.mtt.fi/taloustohtori. Taloustohtorin FADN-verkkopalveluilla on ollut lyhyessä ajassa paljon käyttäjiä, yhteensä 75 eri maasta.

Verkkopalveluiden käyttö helppoa

Verkkopalveluissa on "napin takana" kaikkien jäsenmaiden maatalouden keskeiset tulokset ja tunnusluvut vakioraportteina aikasarjana tilivuodesta 1989 lähtien.

Standard-palvelusta saa vakiomuotoisina raportteina myös vuosittaiset tulos- ja taselaskelmat sekä tunnusluvut tilivuosilta 1999–2005. Nämä luvut perustuvat FADN:n vakiotuloksiin.

Advanced-palvelu tarjoaa edellistä laajemman valikoiman MTT:n laskemia talouden tunnuslukuja. Nämä antavat käyttäjälle monipuolisemman kuvan taloudellisista

toimintaedellytyksistä, erityisesti työn ja pääoman käytön näkökulmasta.

Vakioraporteissa tiedot esitetään jäsenmaittain ja vuosittain. Molempien verkkopalveluiden Omat valinnat -toiminnossa käyttäjä voi itse valita haluamaansa raporttiin luokittelussa käytettävät muuttujat. Luokittelijoiksi voidaan valita jäsenmaan ja vuoden lisäksi alue, tilakoko, luomutuotanto ja viisi eri tarkkuudella ilmoitettua tuotantosuuntamuuttujaa. Palvelu tuottaa sitten raportit valittujen luokittelijoiden perusteella.

Palvelut täydentävät toisiaan

Palvelun käyttöä helpottaa ominaisuus, jossa luokittelijat säilyvät siirryttäessä palvelusta toiseen. Näin voi hyödyntää molempien palveluiden toisiaan täydentävät raportit.

Esimerkiksi oheiseen Standard-palvelun taulukkoon on haettu Omat valinnat -toiminnosta raportiksi tuloslaskelma ja valittu luokittelijoiksi vuosi 2005, tuotantosuunnaksi maidontuotanto ja maiksi Suomi, Ruotsi, Tanska ja Viro.

Oheiseen Advanced-palvelun taulukkoon on puolestaan haettu Kannattavuuskerroin-raportti vastaaville ryhmille. Suomen maitotilojen kannattavuuskerroin on 0,62 ja Viron maitotilojen 1,59. Suomessa yrittäjän tuntipalkka on 62 % maataloustyöntekijän tuntipalkasta, kun Virossa yrittäjän tuntipalkka on 1,59-kertainen maataloustyöntekijän tuntipalkkaan verrattuna.

Yrittäjänvoitto-raportista kuitenkin nähdään, että Virossa maataloustyöntekijän keskituntipalkka on 2,4 €, joten yrittäjän siihen nähden 1,59-kertainen tuntipalkka jää vain 3,9 €:oon. Tuotteiden ja tuotantopanosten hinnat ja siten myös palkka- ja korkovaatimus heijastavat kunkin maan hinta- ja kustannustasoa.

Taulukoita valinnan mukaan

Järjestelmässä ei ole lainkaan valmiiksi laskettuja taulukoita, vaan kaikki taulukot tuotetaan aina tietokannasta käyttäjän valintojen mukaan. Taulukoiden muuttujista ja käytetyistä laskentaperusteista saa lisätietoa viemällä hiiren osoittimen muuttujan kohdalle. Lisätietoja löytyy myös Taustatiedot-toiminnosta. Kielivalinnasta voi helposti vaihtaa taulukon kielen, jos haluaa varmistua jonkin muuttujan käännöksestä.

Lisätietoja: arto.latukka@mtt.fi
puh. (09) 56 080

Tanskan, Viron, Suomen ja Ruotsin maidontuotannon tulos vuonna 2005 Taloustohtorin Standard-palvelun tuloslaskelma-raportin mukaan (supistettuna).

Tuloslaskelma	2005			
	Maidontuotanto			
	Tanska	Viro	Suomi	Ruotsi
Kokonaistuotto pl. tuet	301 776	134 289	81 422	173 155
- Muuttuvat ja yleiskustannukset	186 698	93 024	67 943	130 550
+ Tuet ja verot	37 846	24 087	51 293	41 762
= Bruttokate	152 924	65 352	64 772	84 368
- Poistot	39 030	11 114	24 906	32 856
= Nettoarvonlisäys	113 894	54 238	39 866	51 512
+ Investointituet ja verot	323	729	680	195
- Palkat	23 274	25 207	3 319	12 459
- Vuokrat	10 484	704	2 318	5 379
- Korot	51 427	1 984	3 202	7 685
= Maataloustulo	29 032	27 071	31 707	26 184

Tanskan, Viron, Suomen ja Ruotsin maidontuotannon kannattavuuskerroin vuonna 2005 Taloustohtorin Advanced-palvelun kannattavuuskerroin-raportin mukaan (supistettuna).

Kannattavuuskerroin	2005			
	Maidontuotanto			
	Tanska	Viro	Suomi	Ruotsi
Tiloja edustettuna	5 270	1 210	14 270	7 800
Tiloja otoksessa	200-500	100-200	200-500	200-500
Taloudellinen koko	156,1	28,5	55,3	64,3
Maataloustulo	29 032	27 071	31 707	26 184
jaettuna (Oman työn palkkavaatimus	54 020	9 912	45 066	62 479
+ Oman pääoman korkovaatimus)	24 351	7 069	6 447	13 480
= Kannattavuuskerroin	0,37	1,59	0,62	0,34